

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Så må jeg ønske CD's vælgere til lykke med, at de er så dårligt repræsenterede på Christiansborg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 2 af Poul Nødgaard (FP) (se foran) forkastedes, idet 8 (FP) stemte for, 108 (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om valgfrihed i den offentlige sektor.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 10/12 92).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Siden Fremskridtspartiets beslutningsforslag første gang var til behandling, har regeringen fremlagt moderniseringsredegørelsen »Valg af velfærd, konkurrence med frit valg for borgerne«, hvor der redegøres for regeringens principielle holdning. I de efterfølgende måneder har regeringen fremsat en række lovforslag om friere valg i den offentlige sektor, friere valg for forældre af dagtilbud, friere valg af hjemmehjælp, frit valg af folkeskoler og gymnasier og frit sygehusvalg.

Folketingets behandling af forslagene har imidlertid vist, at de nye tanker skal have deres tid for at slå igennem. Kun forslaget om frit valg på sundhedsområdet, som er en genfremsettelse fra forrige samling, og som først blev mødt med kraftig kritik, har nu opnået tilslutning fra et stort flertal i Folketinget. De øvrige forslag på undervisningsområdet og det soci-

ale område synes der endnu ikke at være flertal for, men regeringen vil om nødvendigt genfremsette dem alle. Regeringen er overbevist om, at de nye tanker vil slå igennem, det er blot et spørgsmål om tid, som vi så det med forslaget om friere sygehusvalg.

Fremskridtspartiet har med genfremsettelsen af dette beslutningsforslag i særlig grad fremhævet ønsket om at give befolkningen adgang til at vælge mellem private og offentlige serviceydelser. Ud over adgang til friere valg for borgerne giver regeringens lovforslag allerede på tre områder større muligheder for private serviceydelser: Der gives mulighed for friere valg af indlæggelse på private eller foreningsejede sygehuse efter lægehenvielse, der indføres ydelsesbeviser til køb af hjemmehjælp, som kan indløses af private firmaer, og der gives friere muligheder for at vælge alternativer til det offentlige børnepasningstilbud.

Regeringen har sammen med Kommunernes Landsforening iværksat et udvalgsarbejde, bl.a. om mulighederne for at give borgerne større valgfrihed. Som det allerede fremgik af såvel finansredegørelsen for 1992 som af hæftet »Vejen til fuld beskæftigelse«, er regeringen meget enig i det hensigtsmæssige i at inddrage den private sektor i fremstillingen af flere serviceydelser. Formålet hermed er at skabe mere konkurrence og dermed en højere grad af effektivitet i den offentlige sektor.

Et andet formål med at give bedre betingelser for at imødekomme behovene for service er at skabe nye beskæftigelsesmuligheder. Regeringen har derfor nedsat to udvalg, der skal forberede de næste faser af indførelsen af friere valg. Det ene udvalg skal komme med forslag til at forbedre mulighederne for at anvende private producenter af velfærdsydelser, mens det andet udvalg skal undersøge mulighederne for og problemerne ved at indføre ydelsesbeviser på flere områder, end det allerede er foreslået. Dette udvalg vil også se på mulighederne for, at ydelsesbeviserne kan indfries af private producenter. På grundlag af disse udvalgsarbejder og under indtryk af udviklingen i holdningerne til de forslag, der allerede er fremsat i Folketinget, vil regeringen overveje, hvordan vi bedst kommer videre.

Regeringen er altså enig i grundsynspunktet i beslutningsforslaget, og i næste folketingsamling er det regeringens hensigt at fremsætte

[Arbejdsministeren]

nye forslag, som gradvis vil udvide adgangen til friere valg og inddrage den private sektor i fremstillingen af serviceydelser og på den måde fremme effektiviteten i den offentlige sektor.

Stavad (S):

Som det allerede er sagt af arbejdsministeren, er beslutningsforslaget en genfremsættelse, og med hensyn til en mere specifik og gennemgribende gennemgang vil jeg derfor henvise til de bemærkninger, som Socialdemokratiets ordfører, hr. Klaus Hækkerup, fremsatte under behandlingen, da sagen var til debat dengang.

Socialdemokratiet er optaget af at sikre en høj kvalitet i de offentlige serviceydelser til borgerne og at tilrettelægge tingene på en sådan måde, at vi undgår lange ventetider, hvad enten det handler om sundhedsområdet, børnepasningsområdet, ældreområdet eller andre områder. Derfor har Socialdemokratiet også flere forslag om borgernes rettigheder til behandling, og vi mener, at borgerne skal have i hvert fald nogle minimumsrettigheder, så man ved med sikkerhed, at inden for en bestemt tidsperiode skal man kunne opnå serviceydelser af den karakter, som vi stiller til rådighed for borgerne.

Så er det jo spørgsmålet, om det skal foregå i privat eller offentligt regi. I den forbindelse er vi optaget af, at man skal have mest muligt for de skatte kroner, der bliver opkrævet, og vi mener, at i visse sammenhænge kan det være fornuftigt, at vi har både offentlige og private tilbud til borgerne.

Men der må være en vurdering fra område til område. Vi har i hvert fald set fra andre lande, at inden for visse områder, hvor man har anvendt en blanding af private og offentlige ydelser, er resultatet blevet, at det rent faktisk er blevet væsentlig dyrere, at man har fået væsentlig mindre for de ressourcer, der er stillet til rådighed, og at man ikke har kunnet give ordentlige tilbud til hele befolkningen.

Der er i hvert fald en del af indholdet af Fremskridtspartiets beslutningsforslag, som gør, at vi ikke vil kunne medvirke til forslaget, men debatten som sådan mener jeg er meget nødvendig. Vi må se på, hvordan vi kan tilrettelægge tingene i fremtiden, så vi både giver borgerne nogle ordentlige servicetilbud og gør

det på en sådan måde, at de får mest muligt for de offentlige ressourcer, som stilles til rådighed. Brugere skal også have krav på nogle minimumsrettigheder, og det vil være vort udgangspunkt for de drøftelser, vi skal have i udvalget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Stavad har selvfølgelig ret i, at dette forslag er en genfremsættelse, men når vi har fundet anledning til at genfremsætte det efter så kort tid, skyldes det, at debatten er aldeles højaktuel.

Hr. Stavad giver udtryk for, at vi allerede har et samfund, hvor den offentlige sektor skulle være særlig garant for høj kvalitet, men vi ved jo godt, at det ikke er tilfældet. Så sent som i sidste uge var brandmyndighederne nødt til at true sygehusvæsenet i Århus Amt med, at hvis man ikke snart fjernede alle patienterne fra gangene, var de nødt til at lukke hospitalerne, og det er jo ikke udtryk for høj kvalitet i den offentlige sektor. Jeg kan oplyse hr. Stavad om, at der ligger ingen patienter på gangene på det private sygehus Mermaid Clinic eller på andre private klinikker, men i den offentlige sektor er patienterne blot nogle sagsmapper, man bare flytter rundt med, og hvis nogle af dem ikke kan få plads i arkivskabene, lader man dem ligge på gulvet, eller – overført til virkeligheden – man lader patienterne ligge ude på gangen, så brandmyndighederne ligefrem må sige: Det her går ikke længere.

Hr. Stavad giver udtryk for, at alle skal have nogle minimumsrettigheder. Den eneste minimumsrettighed, vi danskere har, er retten til at betale skat, og hvis vi er så heldige, når vi bliver syge, at vores sygdom står på listen det rigtige sted, kan vi blive behandlet. Men hvis man er så uheldig – det er man jo ikke selv herre over – at blive ramt af en af de sygdomme, som står på listen det sted, hvor man ikke kan blive behandlet, må man vente i måneder eller år, så det med minimumsrettigheder er jo mere et fatamorgana end en afspejling af den nuværende såkaldte velfærdsstat. Realiteterne er, at de steder, hvor folk bliver behandlet, f.eks. i sundhedsvæsenet, er kvaliteten ikke i højsædet.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Der er uden tvivl mange steder, hvor de offentlige servicetilbud kan forbedres, og det er faktisk det, vi arbejder for, det er det, vi er optaget af. Men hvis vi ser generelt på tingene, vil jeg godt sige, at det bliver svært at finde ret mange lande, vi rent umiddelbart kan sammenligne os med, hvor de tilbud, som befolkningen som helhed får, har den samme kvalitet som de tilbud, vi giver i Danmark. Men det skal ikke være en sovepude, det skal tværtimod være en inspiration til at gøre det endnu bedre.

Mit indtryk er, at Fremskridtspartiet først og fremmest er optaget af helt andre ting end at sørge for, at borgerne får ordentlige tilbud om f.eks. børnepasning til en pris, som er til at betale. Men det kan ikke nytte, at vi bare tager en gruppe ud, som kan betale, hvad det koster, og som kan få de helt flotte tilbud på bekostning af den store gruppe, der findes i ethvert samfund, og som ikke kan betale selv. Og derfor tror jeg nok, at jeg tør konstatere, at også på dette område har Fremskridtspartiet og Socialdemokratiet nogle helt klart forskellige målsætninger; vores målsætning er høj kvalitet til alle.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

I betragtning af, at hr. Stavad har meddelt Folketinget, at dette forslag er en genfremsættelse, hvilket er ganske korrekt, er det lidt trist, at hr. Stavad ikke har forstået, hvad forslaget går ud på.

Hr. Stavad står her og giver udtryk for, at forslaget går ud på, at de rige skal kunne købe sig til rettigheder, og at de fattige bare skal ligge i rendestenen og dø; men det er ikke meningen med forslaget, selvfølgelig er det ikke det, og det er heller ikke det, Fremskridtspartiet mener. Forslaget går ud på, at man som samfundsborger skal have valgfrihed – ikke valgfrihed til selv at betale eller lade det offentlige betale – men frihed til selv at vælge, om man vil bruge den billet, man er udstyret med som skatteborger, i det offentlige eller i det private system.

Hr. Stavad siger også, at Danmark i forhold til andre lande har en kvalitet, der ligger langt højere. Ja, alt er jo relativt; hvis vi sammenligner os med tilpas mange ulande, er alting jo

godt i Danmark, men det er jo ikke det, der er spørgsmålet. Spørgsmålet er: Er det godt nok i Danmark? Blandt de blinde er den enøjede jo konge, men derfor kan man jo ikke anbefale alle kun at have ét øje. Det handler altså om at give borgerne valgfrihed til selv at afgøre, om de synes, at kvaliteten er i orden.

Lad os igen tage disse patienter, som i øjeblikket ligger på gangene på sygehusene i Århus Amt. Hvis de syntes, at nu var det simpelt hen for strengt, nu ville de ikke længere acceptere de forhold, skulle de have frihed til at skifte – ikke bare til et andet offentligt sygehus, men også til et privat sygehus. Det er det, der populært hedder at få lov til at stemme med fødderne, og det er netop den mulighed, som forslaget vil give landets befolkning. Det er ikke et spørgsmål om, at det kun er de rige, der skal kunne købe sig til rettigheder.

Kai Dige Bach (KF):

Fremskridtspartiets næsten ordret genfremsatte beslutningsforslag indeholder en række elementer, som vi løbende debatterer, når vi beskæftiger os med den offentlige sektor, dens udvikling, dens finansiering og dens udbud. Allerede ved behandlingen af det tilsvarende forslag i april 1992 gav såvel finansministeren som den konservative ordfører udtryk for sympati for de ideer og tanker, der ligger bag forslaget, men samtidig blev der med god grund gjort opmærksom på de store problemer, det giver at formulere et enkelt lovforslag med så omfattende et indhold, som man lægger op til i dette beslutningsforslag.

Derudover lider beslutningsforslaget af den store mangel, at det ikke på nogen måde er anskueliggjort, hvor store omkostningerne ved forslagets gennemførelse ville være. Det er væsentligt, at vi får overblik over de økonomiske konsekvenser, som en omlægning af den offentlige sektors leverancer af serviceydelser til borgerne vil medføre. Vi skal vide noget mere om, hvordan den offentlige økonomi påvirkes af den konkurrence mellem offentlige og private udbydere, som tilstræbes med forslaget.

Ligesom ved tidligere behandlinger af samme emne mener vi, at brugerbetaling kan og skal bruges, men en ny brugerbetaling skal ikke være en ny skat, som ikke modsvares af indkomstskattelettelser. Jeg mener ikke, vi kan vedtage Fremskridtspartiets forslag i den form,

[Kai Dige Bach]

det har her, men jeg tager gerne genfremstillingen af forslaget som et udtryk for, at Fremskridtspartiet har reel vilje til at diskutere det overordnede emne, nemlig borgernes valgfrihed.

Vi mener, at borgernes frihed til et frit valg på et markedsøkonomisk grundlag vil give bedre og billigere serviceydelser og ikke mindst større tilfredshed for den enkelte borger, og vi er jo allerede i gang med at realisere principperne om borgernes frie valg. Vi har fået finansministerens redegørelse af oktober 1992 om friere valg af offentlig service, og vi kender rapporten om borgernes erfaringer med og ønsker om frit valg af offentlig service. Frit valg af sygehus inden for den offentlige sektor er indført med vedtagelsen af lovforslag nr. L 49, og vi er i gang med udvalgsbehandlingen af forslagene om frit skolevalg samt friere valg af dagtilbud til børn, herunder en ny tilskudsmulighed, der giver kommunerne mulighed for at yde forældretilskud til børnepasning – jeg tænker her på lovforslag nr. L 82 – og vi er også i gang med behandlingen af lovforslag nr. L 83, der drejer sig om friere valg af hjemmehjælp. Vi er således allerede i gang med konkret lovbehandling, og jeg kan love, at vi bliver ved, til vi finder et politisk flertal for de nævnte ting.

Derudover har finansministeren netop offentliggjort nogle oplysninger om en række udvalg, som skal beskæftige sig med højaktuelle emner. Det ene er som bekendt udvalget om privat velfærdsservice, som skal belyse den private sektors mulighed for at være med til at løse opgaver på velfærdsområdet i større omfang. Et andet udvalg skal undersøge muligheden for at give borgerne flere valgmuligheder ved hjælp af ydelsesbeviser, som man kan vælge at bruge hos en offentlig eller en privat leverandør, og et tredje udvalg skal undersøge, hvilke styringsmetoder og ledelsesredskaber den øgede markedsorientering af den offentlige sektor kræver.

Jeg kan altså konkludere, at den konservative folketingsgruppe ikke kan stemme for Fremskridtspartiets beslutningsforslag, men vi ser gerne Fremskridtspartiets aktive deltagelse i arbejdet med videreudviklingen af den offentlige sektor.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Den konservative ordførers, hr. Kai Dige Bachs, hovedargument for, at man ikke fra konservativ side kunne støtte forslaget, var, at det ikke indeholdt tilstrækkelige økonomiske konsekvensberegninger, og det lå i hr. Kai Dige Bachs ordførertale, at det godt kunne risikere at koste en forfærdelig masse penge.

Lidt senere bruger hr. Kai Dige Bach den formulering, at man fra konservativ side mener, at borgerne skal have større valgfrihed, fordi det betyder, at man får både bedre og billigere service, og her har hr. Kai Dige Bach jo allerede givet os sit eget og sit partis svar, nemlig at valgfrihed gør det billigere. Der kan i hvert fald ikke argumenteres sagligt for, at valgfrihed vil gøre tingene dyrere – jo, det kan der alligevel, men kun hvis man ikke er parat til at konstatere, at når borgerne fravælger f.eks. offentlige institutioner, må de offentlige institutioner også reduceres tilsvarende.

Det er klart, at hvis forudsætningen er – men jeg går ud fra, at det ikke er tilfældet i Det Konservative Folkeparti – at den offentlige sektor har den størrelse, den offentlige sektor skal have, som en tidligere finansminister fra det samme parti vistnok har udtalt, ja, så kan intet lade sig gøre, og så har vi et samfund, der er frosset fast.

Men hvis man er parat til at have dynamik i den offentlige sektor, og når folk fravælger offentlige ydelser til fordel for private ydelser, så kan det kun blive billigere, og med de store økonomiske problemer, den offentlige sektor har i disse år, så kan Det Konservative Folkeparti vel næppe have noget imod, at den offentlige sektor bliver billigere end i dag. Og dermed er der svaret på ønsket om beregninger. Det her, det bliver billigere.

Svend Heiselberg (V):

Venstre er ikke grundlæggende uenig i Fremskridtspartiets beslutningsforslag. Nu er det jo også en genfremstilling, og også ved tidligere lejligheder har vi givet udtryk for, at der er synspunkter i det beslutningsforslag, som vi er helt enige i.

Men i øvrigt er jeg enig i de betragtninger, arbejdsministeren er kommet med på regeringens vegne, og vi har som nævnt forsøgt at komme med forslag, der gav borgerne en større valgmulighed, end tilfældet er i dag.

[Svend Heiselberg]

Vi mener, at det er sundt med fri konkurrence, og vi mener også, at samfundet, det offentlige også, er bedst tjent med, at der er nogle valgmuligheder. Sådan er det i alle henseender: når der er valgmuligheder, kan borgerne gå derhen, hvor det er bedst.

Vi mener også, det ville være godt, hvis det var sådan, at vi på en række områder i højere grad fik brugerbetaling. Det er egentlig den eneste måde, man kan styre det offentliges udgifter på. Så ville det være sådan, at borgerne var med til at bestemme ved at vælge, hvad det var, de ville investere i, så også derfor synes vi, det ville være godt. Men det har vi jo forsøgt ved flere lejligheder uden større held.

Vi må vel også konstatere, at der er en række områder, hvor vi får en større liberalisering, større valgmuligheder. Det gælder bl.a. infrastrukturområdet, inden for DSB eksempelvis, hvor det fremover vil være sådan, at også private eksempelvis kan bruge skinnerne. Altså også her et tydeligt bevis på, at privat og offentligt ansatte i fællesskab kommer til at arbejde på samme arbejdsplads.

Vi har således sympati for, at mange af de tanker med tiden kan blive gennemført, sådan som det også er indeholdt i beslutningsforslaget, og det har vi ved adskillige lejligheder givet udtryk for. Vi håber, at situationen engang vil være sådan, at vi får flertal for at gennemføre nogle af dem.

Jes Lunde (SF):

SF er meget interesseret i at diskutere en opblødning af grænserne i den offentlige sektor og ændringer af den måde, vi giver tilbudene til borgerne på, sådan at de er til større gavn for brugerne, og sådan at der også er en større indflydelse for de ansatte i den offentlige sektor.

Så når vi ikke kan støtte Fremskridtspartiets forslag, så er det ikke, fordi vi ikke ønsker debatten og ikke ønsker, at der sker en fornyelse; det gør vi bestemt. Men problemet med Fremskridtspartiets forslag er jo, at på de områder, hvor der er væsentlige problemer i den offentlige sektor, duer Fremskridtspartiets politik absolut ikke. Jeg tænker på de steder, hvor folk har problemer med at få deres børn passet, fordi der er lange ventelister på børnepasning. Jeg tænker på de steder, hvor man ikke kan få hjemmehjælpstimer nok. Jeg tænker på de ste-

der, hvor der er ventelister for operationer på hospitalerne. På de steder er det interessante for folk jo at få ydelsen; dér er det ikke, hvem der leverer den. Det er ikke til nogen speciel nytte, at man kan få sin børnepasning leveret et andet sted fra teoretisk set, hvis man alligevel ikke må få den, fordi der er en venteliste, som gør, at man overhovedet ikke er berettiget til en børnepasning.

Så derfor synes vi ikke, Fremskridtspartiets forslag er særlig interessant, og andre dele af Fremskridtspartiets politik betyder jo også en nedskruning af niveauet i den offentlige sektor, en forringelse af kommunernes mulighed for at løse de opgaver, som kommunerne skal løse, for at de kan få tilfredse borgere, og derfor tror vi ikke, det nytter noget at begive sig ind i en stor debat om det her med Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Jes Lunde bruger den noget konservativ argumentation, at fordi hr. Jes Lunde mener at have kendskab til Fremskridtspartiets øvrige politik, så vil hr. Jes Lunde – ikke på baggrund af konkrete ting i forslaget, men på baggrund af hr. Jes Lundes tilsyneladende kendskab til Fremskridtspartiets øvrige politik – afvise forslaget. Og hr. Jes Lunde bruger så eksempelvis ventelister til hospitalerne som argumentation.

Men hr. Jes Lunde vil jo kunne se af forslaget og desuden af Fremskridtspartiets øvrige sundhedspolitik, hvad det er, Fremskridtspartiet nu siden 1973 har kæmpet for. Som skatteborger i det danske samfund får man stillet i udsigt, at nok skal man betale verdens højeste skatter, men det betyder ikke noget, for til gengæld har vi garanti for, at vi kan komme gratis på hospitalet, som man siger ved festlige lejligheder. Men det passer jo ikke. Hvis det var et forsikringsselskab, der på tilsvarende vis udlovede den slags, mod at man betalte en præmie – i dette tilfælde staten og skatten – og man så, når man kom og skulle bruge sin forsikring, opdagede, at den ikke virkede alligevel, ville det forsikringsselskab jo øjeblikkelig blive stoppet af Forbrugerombudsmanden. Hvis Forbrugerombudsmanden blev sat til at vurdere skatteborgernes situation i forhold til sundhedssektoren, ville tingene jo blive standset, for det er jo simpelt hen ganske almindeligt be-

[Kim Behnke]

drag. Folk har jo ikke nogen ret i det offentlige system i dag.

Det er den ret, vi vil give borgerne. Når de er skatteborgere i et system, så har de – nogle kalder det en billet, det gør vi f.eks., andre kalder det en kupon, osv. – men så kan man selv gå hen og blive behandlet.

Så siger Jes Lunde: Jamen det hjælper ikke noget, hvis der er ventelister. Jo, det hjælper, for så kan borgerne stemme med fødderne. Så kan de gå til den private klinik, så kan de gå til det private hospital og indløse deres værdikupon eller deres billet dér og på den måde demonstrere over for det politiske system, at de fravælger det offentlige, fordi det simpelt hen i dette tilfælde er for dårligt. Det kan hr. Jes Lunde da ikke have noget imod, og det er det, forslaget går ud på.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jo, men problemet er jo, at ting koster penge. Hvis man vil have et bedre serviceniveau, sådan at der ikke er ventelister på operationer, hvis man vil have, at man skal fjerne ventelisterne på børnepasning osv., så skal man også være villig til at overføre de ressourcer, der skal til, til amterne og kommunerne. Det er SF villig til, bl.a. ved at aktivere dagpengemilliarde; det er Fremskridtspartiet jo ikke. Når det kommer til stykket og vi her skal stemme om bloktilskuddene til kommunerne, så kan vi jo aldrig få hjælp fra Fremskridtspartiet, og derfor er det et blålys, det, Fremskridtspartiet kører frem med i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Altså Fremskridtspartiets stemme til tildeling af bloktilskud, som jo er et multiplum af alle mulige udgifter til kunst og kultur og alt muligt, der er indeholdt i bloktilskuddet, kan jo ikke være afgørende for, hvad SF og hr. Jes Lunde skal mene om, hvorvidt borgerne skal have større valgfrihed på sygehusområdet. Men det, hr. Jes Lunde siger, er, at hvis vi giver borgerne valgfrihed, så har vi ikke ressourcer til det. Det betyder jo rent faktisk, at hr. Jes Lunde dermed har meddelt den danske befolkning, at på trods af at man har verdens højeste skatteniveau, så har man ingen som helst krav

på at blive behandlet nogen som helst steder. Så er det lykkehjulsprincippet. Er man så heldig at fejle noget, hvor der er plads, så bliver man opereret, og så virker éns skattebetalinger. Er man så uheldig at komme til at fejle noget, hvor der er venteliste, så siger hr. Jes Lunde: Ja, det er der ikke noget at gøre ved.

Det accepterer vi ikke i Fremskridtspartiet, for hvis det er kendsgerningerne, så har det nuværende velfærdssystem jo spillet fuldstændig fallit, når man ikke er i stand til at indfri de løfter, som hr. Jes Lunde og med ham andre har givet befolkningen som argumentation for, at de skulle betale verdens højeste skatter. Det er jo det, man får at vide ude på vælgermøderne, når folk klager over skatterne: Ja, men I kan ikke tillade jer at klage over skatterne, bliver der sagt fra hr. Jes Lunde og andre, for prøv at tænke på alt det velfærd, I får for pengene. Men man får ingenting! For med hr. Jes Lundes ord kan man ingen steder komme, medmindre man er så heldig at fejle noget, der er på positiv- eller pluslisten. Fejler man noget på minuslisten, så er det bare ærgerligt.

Det er selvfølgelig rart at få sådan noget ført til protokols her i dag, men det er efter vores opfattelse en noget underlig måde at argumentere på over for den befolkning, der betaler de høje skatter.

Lone Dybkjær (RV):

Det er jo en genfremsættelse, som flere har været inde på, og jeg kan på denne baggrund henvise til, hvad vores partis ordfører, som desværre ikke kan være til stede i dag, sagde under den tidligere debat.

Jeg vil gerne lægge et par ord til i forhold til dengang, nemlig at Det Radikale Venstre er tilhænger af valgfrihed. Jeg fatter ikke helt, at der skal være tale om valgfrihed i den offentlige sektor, og at det er det, der er overskriften; for det, Fremskridtspartiet lægger op til med sit forslag – sådan må jeg læse bemærkningerne – er, at man skal kunne vælge mellem den offentlige sektor og andre mulige sektorer, herunder den private sektor. Så jeg mener faktisk, at overskriften er misvisende, hvis jeg nu skal gå en anelse seriøst ind i Fremskridtspartiets forslag, hvad der naturligvis kan være grund til.

Det Radikale Venstre er tilhænger af, at der etableres valgfrihed for borgerne. For os er det

[Lone Dybkjær]

afgørende spørgsmål: Hvad er det, det offentlige vil betale til, og hvad er det, det offentlige ikke vil betale til? Det er ikke så afgørende, hvor ydelsen udføres. Det kan man forestille sig sker på offentlige institutioner, på selvejende institutioner, på private institutioner eller private foretagender, eller hvad ved jeg. Det afgørende for os er ikke, om en ydelse produceres offentligt eller privat, men hvad det offentlige vil betale til, og det er i det lys, man skal se vores synspunkter.

Men så vil jeg gerne sige til forslagsstillerne, hvis jeg nu igen skal prøve at tage Fremskridtspartiet seriøst i denne sammenhæng, at jeg synes, at Fremskridtspartiet med sit valg af sprogbrug, med sit valg af argumentation her i salen selv er medvirkende til, at man aldrig kommer ind i en seriøs dialog med Fremskridtspartiet om disse spørgsmål, for hver evig eneste gang Fremskridtspartiet skal forklare sig, lyser der ud af Fremskridtspartiet et had til den offentlige sektor. Det kan Det Radikale Venstre ikke acceptere.

Typisk siger hr. Kim Behnke her i dag, at borgeren skal have mulighed for at fravælge den offentlige sektor, fordi den er for dårlig, eller at der på Mermaid Clinic ikke er tale om, at der er patienter på gangene, men det er der på de offentlige hospitaler. Hr. Kim Behnke ved udmærket godt, sådan som hr. Jes Lunde også har været inde på det, at når der ligger folk på gangene i den offentlige sektor, så er det, fordi der ikke er tilstrækkelige ressourcer. Og det hjælper jo ikke, at man privatiserer det; det løser ikke nødvendigvis opgaverne.

Når det er sagt, så mener jeg også, der er behov for, at den offentlige sektor får nogle nye muligheder. Noget af det, der er problemet i omsorgssektoren for slet ikke at tale om sundhedssektoren, er, at det næsten er umuligt at få en totalbehandling, hvis man f.eks. i den offentlige sektor kommer ind og skal have behandlet en arm og så også bliver syg i et ben eller andre steder. Altså, man er en afdeling, slet og ret, når man er i den offentlige sektor, og man er ikke et helt menneske. Det mener jeg er grundprincippet i strukturen i den offentlige sektor, som i øvrigt hænger sammen med samfundets specialisering; men det er der da i den offentlige sektor, på sundhedsområdet f.eks. på Rigshospitalet, nogle tiltag til at ændre.

Men det, jeg egentlig vil sige, er, at hvis Fremskridtspartiet virkelig gerne vil ind i en dialog – vi kan jo have forskellige synspunkter – så bliver Fremskridtspartiet nødt til at lægge dette had til den offentlige sektor væk, og så må vi prøve at få en anden form for diskussion. Ellers kommer man i hvert fald ikke i dialog med os, vil jeg gerne sige. For vi vil ikke tage det udgangspunkt, at den offentlige sektor – fordi den offentlige sektor lider af ond vilje, magtfordrejning og alt muligt andet – ikke kan noget. Nøjagtig de samme magtfordrejninger og bureaukrati og dårlig organisering finder man jo i den private sektor. Man skal jo ikke bilde sig ind, at det er noget, der er kendetegnende for den offentlige sektor; det kan være kendetegnende for store systemer.

Derfor synes jeg, at Fremskridtspartiet ødelægger sine egne muligheder ved den måde at argumentere på, og det gør, at i hvert fald personer som vi, der er indstillet på at lave ændringer i den offentlige sektor, faktisk ikke kan gå ind i en dialog med Fremskridtspartiet, fordi vi ikke vil stå for de synspunkter, Fremskridtspartiet kommer til at stå for også i denne diskussion – så skal jeg lade være at tage flygtningesyndspunkter og alle mulige andre synspunkter op. Vi kan end ikke gøre det, hvis vi nøgternt kigger på, hvad Fremskridtspartiet siger om den offentlige sektor.

Så vi er enige med Fremskridtspartiet i, at det ville være ønskeligt med en høj grad af valgfrihed; men vi mener, at diskussionen skal gå på, hvad det er, det offentlige skal betale til, og hvad det offentlige ikke skal betale til, og så hvor ydelserne mest hensigtsmæssigt kan produceres. Der ser vi gerne, at der er valgmuligheder. Det er den diskussion, vi synes er interessant, og ikke så meget den, som Fremskridtspartiet her fremfører, bortset fra at vi principielt er tilhængere af ordet valgfrihed.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Lone Dybkjær fremførte det synspunkt, at der i den private sektor også sker dårlige ting: magtfordrejning osv. Ja, aldeles enig.

Forskellen på den offentlige og den private sektor er bare, at i det øjeblik jeg f.eks. – bare som et eksempel – synes, at den måde, forsikringselskabet Hafnia forvalter sin virksomhed på, simpelt hen er for dårlig, så har jeg den

[Kim Behnke]

mulighed, at jeg kan vælge at flytte mine forsikringer til et andet forsikringselskab. Men i det øjeblik jeg synes, at den måde, Århus Kommune, hvor jeg bor, forvalter f.eks. dagrenovationen på, er for dårlig, har jeg ingen mulighed for at fravælge den og bede nogle andre om at komme og hente min pose skrald. Jeg er tvunget til at benytte samme leverandør, uanset hvor godt eller hvor dårligt man gør det. Det er dér, problemet er.

Så kan det godt være, at fru Lone Dybkjær synes, vi i Fremskridtspartiet har en sprogbrug, der ikke passer fru Lone Dybkjær. Men det er simpelt hen, fordi vi som udgangspunkt holder med patienterne – hvis det er sygehusvæsenet – som udgangspunkt holder med borgerne, som udgangspunkt holder med skatteyderne, altså dem, der betaler for systemerne, som skal bruge systemerne. Og når borgerne oplever uretfærdigheder og urimeligheder, så føler vi med borgerne, og så bliver vi indignerede. Så får vi en sprogbrug, hvor vi synes, at den slendrian og de fejl, der foregår rundt omkring, bør påpeges.

Når så fru Lone Dybkjær siger: Det hjælper jo ikke noget, for når patienterne ligger på gangene, skyldes det ikke ond vilje hos lægerne og sygeplejerskerne, og man kan bare vælge nogle andre amtsrådspolitikere om 4 år, og sådan noget. Men det er jo heller ikke det, det handler om. Det, det handler om ved denne operation med at lave valgfrihed, er, at tingene bliver prisfastsat, som det f.eks. skete med hjemmehjælpen, hvor man pludselig opdagede, at folk skulle betale 750 kr. for en times hjemmehjælp om ugen. Så sagde man: Nej, det kan ikke passe! Men så længe det var gratis, syntes alle, det var ligegyldigt, hvad det kostede. Det er også meget vigtigt.

Glønborg (KRF):

I Kristeligt Folkeparti sætter vi da også pris på, at borgerne har noget at vælge imellem, når de skal have udført en tjeneste. Jeg vil i al stilfærdighed gøre opmærksom på, at somme tider har borgerne også visse valgmuligheder inden for den offentlige sektor, så en privatisering er altså ikke en absolut forudsætning for, at man kan få valgmuligheder.

Jeg gør også opmærksom på, at visse former for service, som ydes fra den private sektors side, i praksis ikke giver ret mange valgmulig-

heder, så jeg vil nødig, at det at give borgerne valgmulighed skal være lig med at privatisere alt muligt.

Dernæst vil jeg gerne sige, at selve beslutningsforslagsteksten lyder naturligvis meget pæn, og læser man kun den, kan man sige: Nå, jamen det kunne måske være meget rimeligt. Når man så giver sig til at læse indholdet, alle bemærkningerne, så må man sige: Her er mange interessante tanker. Der er da nok noget, som er værd at diskutere, og det kan jo så foregå, når vi er færdige her, i udvalget og i pressen, og hvor vi ellers mødes. Men jeg kan ikke skjule en vis skuffelse, som andre ordførere også har givet udtryk for, over at Fremskridtspartiet stadig væk synes, at man skal lange så meget ud efter den offentlige sektor, som man gør. Den er ikke fejlfri, og derfor kan vi altid snakke om at gøre den bedre. Men vi skal også give den muligheder for at fungere.

Jeg ved ikke, hvilken drøm Fremskridtspartiet har om et samfund, hvad der er Fremskridtspartiets idealsamfund, men jeg kunne måske forestille mig, at et land som USA på en række felter virker mere tilfredsstillende for Fremskridtspartiet end det danske samfund.

Jeg har haft lejlighed til at opholde mig i USA en måneds tid her i efteråret, og naturligvis har man også foruden at gå til FN-generalforsamlingen set sig lidt om og har spurgt sig lidt for om, hvordan hverdagen er for folk i USA. Jeg var også meget interesseret i at spørge lidt om, hvordan hele sundheds- og sygehusvæsenet fungerede, og dér fik jeg at vide, at folk, der kunne betale for det, kunne få en ekstremt perfekt behandling. Men jeg ved også, at mange mennesker ikke fik nogen behandling overhovedet, for de havde ikke råd til at sikre sig, at de kunne få den, når de havde brug for den.

Jeg ved godt, at vi har en masse beklagelser over vores sygehusvæsen herhjemme, men alt taget i betragtning må man nu sige, at det fungerer trods alt.

Og så fik jeg en oplysning, som jeg synes er fantastisk interessant. Jeg fik den mundtligt, men jeg har fået den bekræftet fra andre sider, så jeg tror nok, at tallene er rigtige. Mens vi i Danmark bruger 7 pct. af bruttonationalindkomsten på sygehus- og sundhedssektoren, så bruger man i USA 12 pct. af bruttonationalindkomsten. Så det er jo en dyr omgang at få den-

[Glønborg]

ne vældige konkurrence med masser af private tilbud, og spørgsmålet er, om det så bliver så godt. Så man kan jo altså også komme lidt for langt ud i nedgørelsen af den offentlige sektor og lovprisningen af den private sektor.

Så alt i alt må jeg sige, at skønt der er lidt sukker på det, så er alt det, der er lagt frem her, en lidt for stor mundfuld til, at vi synes, vi har et stort nok gab til at kunne sluge den.

Kim Behnke (FP):

Lad mig starte med for gang nr. 2.139 at slå fast fra Folketingets talerstol – som kolleger i mit parti har gjort så mange gange før mig – at Fremskridtspartiet ikke har USA som noget idealsamfund, slet ikke. Der er endnu flere uligheder, der er endnu flere urimeligheder i det amerikanske samfund end i det danske; så kan det da godt være, at der rundt i krogene i de amerikanske samfund er noget, som vi isoleret set synes er bedre end i det danske. Men nu opfatter Fremskridtspartiet og jeg os som dem, der skal gøre noget ved det danske samfund, og ikke noget ved det amerikanske.

Lad mig sige til hr. Glønborgs referencer med hensyn til, hvor meget man bruger på sundhedsvæsenet i Danmark, kontra hvor meget man bruger på sundhedsvæsenet i USA, at jeg ikke skal skose hr. Glønborg for at have viderebragt de tal, men blot meddele hr. Glønborg, at de tal er ikke noget, der er værd at hæfte sig ved. Det er de ikke af to grunde. For det første fordi det, man betragter som sundhedsvæsenet i Danmark, ikke er det samme som det, man betragter som sundhedsvæsenet i USA. I USA er en lang række af det, vi i Danmark kalder sociale udgifter f.eks. til ældreomsorg osv., omfattet af sundhedsudgifterne derovre. Så de tal, der er brugt som udgangspunkt for at lave denne sammenligning, er ikke ædruelige.

Men selv om tallene var ædruelige – men det er de altså ikke – så har jeg ikke noget imod, at Danmark bruger 10, 20, 30 pct. af vores bruttonationalprodukt på sundhedsvæsenet, hvis det vel at mærke er borgerne, der vælger at bruge disse penge, og det ikke er et politisk valg. Men som sagt er tallene ikke ædruelige.

Så er der spørgsmålet, om hvad det er, Fremskridtspartiet vil med dette forslag – som flere ordførere har været inde på. Hvorfor har vi nu genfremsat det efter så kort tid?

Det er for det første for at holde gang i debatten, for det andet for at få speedet denne proces op. Vi kan selvfølgelig godt sige: Jamen det er fint, at regeringen har nedsat et par udvalg, og man har afgivet nogle redegørelser, og man har fremsat nogle lovforslag. Men vi skal have skubbet lidt mere på. Vi skal have gang i processen, for det haster faktisk mere, end man måske umiddelbart fornemmer.

Arbejdsministeren sagde, at regeringen har fremsat nogle forskellige forslag, som betyder friere valg. Nu kan jeg ikke lide, når man gradbøjer begrebet frihed. Altså enten har man frihed, eller også har man tvang. Det dér med at lave gråzoner mellem frihed og tvang er aldrig godt, for det betyder, at så er det pludselig en politisk afgørelse, om man har frihed eller ej.

Vi mener, at folk skal have frit valg, og ikke friere valg. Frit valg skal man have. Når arbejdsministeren så nævner, at der allerede er sket en vedtagelse på sundhedsområdet, så er det et eksempel på, at det er en begrænset frihed, borgerne har fået. Borgerne har kun fået lov til at vælge mellem, om de vil på ét offentligt sygehus eller et andet offentligt sygehus. De har ikke mulighed for at få det, regeringen har valgt at kalde et ydelsesbevis, med sig i baglommen og gå til en privat udbyder af sundhedstjenester. Man er tvunget til at blive inden for det offentlige sundhedsvæsen, og derfor har regeringen jo allerede dér valgt at gradbøje begrebet frihed.

Fremskridtspartiet har stemt for den sundhedslov, men kun ud fra den betragtning, at det er et skridt på vejen. Man skulle have haft bestemmelserne om, at man kunne tage sit ydelsesbevis med sig, med.

Går man til en anden sektor, nemlig uddannelsessektoren, er den jo kendetegnet ved, at de steder, hvor man vælger at gå uden for den offentlige sektor for f.eks. at få folkeskoleundervisning eller gymnasieundervisning, er der et krav om, at man selv kommer med en medfinansiering, og så er der jo heller ikke noget direkte frit valg, for så er det igen de mest velbæslåede, der har lettest ved at foretage fravalget af den offentlige folkeskole.

Dér er jeg så også ovre i at svare den socialdemokratiske ordfører, der talte om den meget høje kvalitet. Jeg skal minde om, at netop på undervisningsområdet, på folkeskoleområdet, har den offentlige sektor jo i allerhøjeste grad

[Klim Behnke]

vist sig ikke at slå til, i og med at private skoler i så stort et omfang er blevet valgt og de offentlige skoler er blevet fravalgt. Og det er vel at mærke sket, selv om borgerne er pligtige selv at lægge penge på bordet.

Vi synes ikke, det er rimeligt, at borgerne selv skal lægge penge på bordet. Vi mener, at borgerne skal have dette ydelsesbevis. Er man elev, der skal gå i 1. klasse og 2. klasse og 3. klasse osv., så har man et ydelsesbevis, og det ydelsesbevis kan man indløse på en offentlig folkeskole eller en privatskole. Så kan der være nogle privatskoler, der siger: Hos os har vi lædermøbler og varm mad tre gange om dagen, og det skal man betale lidt ekstra for. Men som udgangspunkt skal man have ydelsesbevis med sig, og ikke egenbetaling.

Så var den konservative ordfører hr. Kai Dige Bach inde på, at man fra Det Konservative Folkepartis side nu forventede, at når de forskellige forslag fra regeringens side fremkom, så forventede man Fremskridtspartiets støtte.

Dér er det meget vigtigt at gøre sig det notat i Det Konservative Folkeparti, at det vil Fremskridtspartiet gerne, men vi synes, at man skal tage det hjørne med, at ydelsesbeviset også skal kunne indløses hos private udbydere. Hvis det blot er et valg mellem offentlige institutioner eller offentlige monopoler, er det efter vores mening den forkerte gradbøjning af begrebet frihed.

Venstres ordfører, hr. Svend Heiselberg, snakkede lidt om trafik, og at DSB og jernbaneskinneerne nu skulle kunne bruges af private togfirmaer. Det vil vi da gerne se, når det kommer. Men hvis vi ser på, hvordan forholdet i dag er de steder, hvor DSB er i konkurrence med private – vi kan tage helt tilfældigt strækningen mellem Kalundborg og Jylland. Der er to ruter: Der er en privat til Juelsminde, og der er DSB's til Århus. Hvordan er konkurrencen så dér? Konkurrencen foregår på den måde, at borgerne – vognmænd, chauffører osv. – fravælger den offentlige rute, nemlig DSB's, og vælger den private. Ud over at betale billetprisen på den private rute betaler de over deres skattebillet også for, at DSB sejler ved siden af. Det er den slags situationer, vi vil have fjernet. Hvis der skal være ægte konkurrence, må det være sådan, at DSB-færgen udelukkende har indtægter fra dem, der kører og går om bord, lige så vel som private kun har indtægter fra

dem, der kører og går om bord. Så ville der være fri og ægte konkurrence.

SF's ordfører hr. Jes Lunde levede ikke meget op til partiets slogan fra det seneste landsmøde om mere samfund og mindre stat. Jeg forstod nærmest på hr. Jes Lunde, at hvis det var et valg mellem samfund eller stat, var man stadig væk af den opfattelse, at staten er nu god nok, som den er. Det er selvfølgelig kedeligt, at man ikke udvikler sig mere hos SF. Jeg havde faktisk forventet, at netop til et forslag som dette ville der fra SF, som i andre sammenhænge såvel mundtligt som skriftligt tilkendegiver begejstring for det lokale initiativ osv., have været fuld opbakning.

Fru Lone Dybkjær synes, at vi skulle have kaldt forslaget noget andet, og jeg takker for inspirationen. Når vi skal genfremsætte forslaget om et eller to år – hvem ved hvornår – skal vi gerne lade os inspirere heraf, når vi formulerer overskriften på forslaget.

Ellers vil jeg selvfølgelig takke fru Lone Dybkjær for de udmærkede bemærkninger om vigtigheden af, at man moderniserer den offentlige sektor, og at man ser på mulighederne for at gøre det bedre i den offentlige sektor. Men jeg er stadig væk lidt forundret over, at sprogbrugen i sig selv kan være det, der får fru Lone Dybkjær og Det Radikale Venstre til at stige af. Jeg skal minde fru Lone Dybkjær om, at partiets tidligere formand, hr. Niels Helveg Petersen, netop i en Jyllands-Posten-artikel faktisk med lidt røde ører har måttet beklage, at man igennem så mange år – siden 1973 – havde afvist mange af Fremskridtspartiets forslag, bare fordi de kom fra Fremskridtspartiet, og at man nok næppe havde haft en på daværende tidspunkt 300 milliarder kroner stor gæld, hvis man havde lyttet til nogle af Fremskridtspartiets forslag. Jeg troede, at de udtalelser gjaldt hele partiet og havde gjort indtryk i den radikale gruppe.

Kristeligt Folkeparti var lidt inde på, at nogle former for service fra det private ikke nødvendigvis giver valgmuligheder. Jeg er enig. Alt for mange private institutioner er lovbeskyttet, så de næsten er monopoler. Flyv en tur med SAS, der jo er relativt privat, men flyv en tur til en given indenrigslufthavn, så er det private selskaber som Maersk Air, Cimber Air og andre, der flyver! Men de er jo offentligt beskyttede monopoler. Der er ikke nogen valgfri-

[Kim Behnke]

hed, selv om stewardesserne siger: »Tak, fordi De valgte at flyve med os!« Man har ikke valgt at flyve med dem. Der er ingen andre muligheder. Men det er altså vores opgave her i Folketinget at fjerne de lovbeskyttelser, der måtte være på de private monopoler. Hvis det er monopoler eller næsten monopoler, der er opstået i den private sektor på grundlag af konkurrence, så kan hr. Glønborg og andre jo tage konkurrencen op og på den måde sørge for, at der er flere udbydere.

Men ellers vil jeg gerne slå fast også over for hr. Glønborg, at dette forslag bestemt ikke går ud på, at folk selv skal betale. Forslaget går ud på, at man bruger dette – for at bruge regeringens udtryk – ydelsesbevis til at give en ægte, fri konkurrence. Hvis borgerne måtte vælge udelukkende at bruge den nuværende offentlige sektor, skal man ikke høre et ondt ord fra Fremskridtspartiet, men så er det også borgernes eget valg.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det, der kalder mig herop, er naturligvis hr. Kim Behnkes bemærkning om hr. Niels Helveg Petersen, og om det ikke har gjort indtryk på den radikale gruppe. Jeg kan da sige til hr. Kim Behnke, at det har det i allerhøjeste grad. Jeg skal undlade at sige, hvordan det gjorde indtryk på den radikale gruppe.

Men jeg vil egentlig gerne sige igen – for jeg tager hr. Kim Behnke lidt seriøst, men det er ikke, fordi jeg tror, at hr. Kim Behnke vil noget på dette område – at hvis man nu forestillede sig, at hr. Kim Behnke ville lave nogle forandringer, så ville selv hr. Kim Behnke jo vide, at disse forandringer er ikke mulige at foretage, medmindre man skaffer sig et flertal. Det ville jeg så, hvis jeg var hr. Kim Behnke, begynde at gå efter.

Når jeg siger, at jeg synes, at det med den sprogbrug, der anvendes her, er falsk varebetegnelse at kalde dette her valgfrihed i den offentlige sektor, så er det, fordi det ikke er det, der ligger i forslaget, og fordi det ikke er det, hr. Kim Behnke giver udtryk for. Det, hr. Kim Behnke vil, er, at man skal fravælge den offentlige sektor, fordi den er for dårlig; det siger hr. Kim Behnke direkte, og det indgår også i en lang række af bemærkningerne til forslaget.

Jeg vil gerne sige til hr. Kim Behnke, at det ikke er alle steder i den offentlige sektor, at det fungerer godt, nogle gange på grund af de mennesker, der er der, andre gange på grund af de politiske beslutninger, vi har truffet, og atter andre gange, fordi der er mangel på ressourcer. Det er man nødt til at se meget nærmere på. Og så er man naturligvis nødt til at se på, hvilken struktur der er i den offentlige sektor.

Men det, jeg synes ville være rart at få diskuteret på en ordentlig måde, er: Hvordan kan vi gøre det bedre, og har også den offentlige sektor mulighed for at gøre det bedre ved at gøre tingene anderledes i stedet for blot at sige: Den offentlige sektor fungerer dårligt?

Jeg har selv oplevet, at jeg ved min egen sprogbrug blokerede for en fornuftig dialog; det har jeg også oplevet herinde i Folketinget. Nu prøver jeg at sige til hr. Kim Behnke: Kunne man ikke forestille sig, at hr. Kim Behnke lod være med at være så aggressiv over for den offentlige sektor, så man kunne få en fornuftig diskussion om, hvordan vi kunne ændre nogle af strukturerne i den offentlige sektor?

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg vil blot gøre hr. Kim Behnke opmærksom på, at når der er for få valgmuligheder også på privatiserede områder, behøver det ikke bare at skyldes, at det offentlige har lavet nogle fæle mere eller mindre bundne ordninger. Det er jo ikke bare købmænd, der er gået nedenom og hjem, fordi der var for mange af dem. Det gælder jo også f.eks. bilruter, det gælder tandlæger, fodplejere, massører, og hvad vi nu har brug for rundt omkring til at pleje os på den ene og på den anden måde. Man kan altså også have for meget konkurrence.

Hvis man vil sikre, at borgerne får en service, er det somme tider nødvendigt at give en eller anden form for koncession, som også medfører nogle forpligtelser til at løse nogle opgaver, som økonomisk er mindre lukrative. Så et godt samspil i regelsætningen mellem privat og offentlig sektor er nu slet ikke så dårligt. Det er sådan set på den måde, vi har organiseret det meste af det danske samfund, og det tror jeg vi skal blive ved med.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Først til fru Lone Dybkjær: Det er ikke i et forsøg på at manipulere hverken Folketinget eller fru Lone Dybkjær, at vi har brugt denne overskrift. Men det var faktisk et forsøg på, allerede da forslaget blev fremsat første gang, at komme med en mellemproportional løsning. Hvis Fremskridtspartiet bare ville have fremsat, skal vi så kalde det den rene vare, kunne vi have fremsat et 100 procents privatiseringsforslag. Det har vi valgt at lade være med i denne omgang og har i bemærkningerne meget grundigt redegjort for, hvordan vi f.eks. forventer, at det i mange år fremover inden for store dele af undervisningssektoren – selv om der vil være frihed til, at private kan oprette universiteter og alt muligt – vil være de offentlige universiteter, der udbyder uddannelser osv.; det anerkender vi da. Derfor er formuleringen af overskriften vægtet i forhold til, at det stadig fortrinsvis vil være det offentlige, der udbyder disse ting.

Og som jeg sagde til hr. Glønborg i en kommentar i mit hovedindlæg: Hvis befolkningen skulle vælge udelukkende at handle hos de offentlige udbydere af forskellige serviceydelser, skal der ikke lyde ét ondt ord fra Fremskridtspartiet. Men så fordrer det også, at der er tale om et valg, som befolkningen har foretaget gennem deres konkrete handlinger, og ikke et valg, som er foretaget her i folketingssalen.

Hvis vi skal have en diskussion om, hvordan det offentlige kan gøre det bedre, er en af forudsætningerne for at kunne have en sådan diskussion på fair præmisser også, at de offentlige serviceydelser bliver prissat på en ægte måde. Som eksempel nævnte jeg hjemmehjælpen. Der var ingen, der havde drømt om, at det koster 750 kr. at sende en hjemmehjælper ud, før prisen blev præsenteret for nogle borgere på et girokort.

Og endelig til hr. Glønborg: Jeg savnede eksempler på private monopoler, som ikke er politisk skabt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Som tidligere nævnt udgår punkt 6 på dagsordenen.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om ændring af lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v. (Konstoførende investeringsforeninger).

Af skatteministeren (Peter Brixtofte).
(Fremsat 16/12 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Klaus Hækkerup (S):**

Det lovforslag, som ministeren har fremsat her, går ud på at gøre det muligt, at alle investeringsforeninger, også konstoførende, kan foretage investeringer, så der bliver mulighed for at investere både i aktiver, der er realrenteafgiftsbelagt, og aktiver, der ikke er realrenteafgiftsbelagt. Det er en følge af ændringen af bankloven, og vi kan fra Socialdemokratiets side give tilslutning til det foreliggende lovforslag under forudsætning af, at der ikke under udvalgsbehandlingen viser sig problemer i forbindelse med gennemførelsen af lovforslaget.

Aagaard (KF):

I Det Konservative Folkeparti finder vi det naturligt, at pensionsopparerne fremover også kan placere deres kapitalpension, rateopsparing og selvpension i konstoførende investeringsforeninger. Betingelserne herfor er nøjagtig, som lovforslaget lægger op til, nemlig at konstoførende investeringsforeninger får mulighed for, at opsparede andele i disse foreninger splittes op i en realrenteafgiftspligtig og en realrenteafgiftsfri del.

Vi kan fra Det Konservative Folkepartis side give tilslutning til dette lovforslag.